

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

subprogramului din cadrul proiectelor program instituțional de cercetare 2024-2027, etapa 2025, 010402 Cultura și politica în contextul schimbărilor regimurilor politice: de la Basarabia românească la Republica Moldova, dr. hab. ROTARU Liliana, Prioritatea Strategică IV.

Provocări societale, Institutul de Istorie al Universității de Stat din Moldova, perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la ședința Biroului Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei din 27 februarie 2026 și a concluziilor experților confidențiali

S-a discutat: Raportul anual al subprogramului din cadrul proiectelor program instituțional de cercetare 2024-2027, etapa 2025, conducătorul proiectului – dr. hab. ROTARU Liliana.

S-a decis:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (punctaj calculat – 30).

Calificative pe criterii:

I) Realizarea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect, etapa 2025:

Scopul și obiectivele etapei au fost realizate integral. Cercetările s-au concentrat asupra istoriei secolului al XX-lea, cu accent pe experiența Basarabiei și a RSS Moldovenești, mecanismele regimului totalitar sovietic, memoria traumatică și rolul elitelor intelectuale în condiții de constrângere ideologică etc. Aceste teme au fost investigate printr-o metodologie interdisciplinară, bazată pe cercetare arhivistică națională și internațională, analiză critică a presei și a discursului public, precum și prin integrarea perspectivelor filologice și culturale.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (publicații, participări la conferințe cu rapoarte etc.):

Au fost publicate monografiile la edituri naționale (2) și internaționale (3), capitole în volume colective (3), articole în reviste de specialitate recunoscute, inclusiv în reviste din străinătate și în reviste din Registrul național (categoriile B+ și B) (33), articole în culegeri științifice (3) și studii incluse în lucrările conferințelor (32). De asemenea, au fost publicate 35 de teze ale comunicărilor prezentate la diferite manifestări științifice, 35 de articole enciclopedice și 4 prezentări/recenzii de carte științifică.

Membrii echipei au susținut în total 100 de comunicări științifice, distribuite după cum urmează: 20 de comunicări la conferințe științifice internaționale desfășurate peste hotare; 37 de comunicări la conferințe științifice internaționale organizate în Republica Moldova; 16

comunicări la conferințe naționale cu participare internațională; 8 comunicări la conferințe naționale; 17 comunicări în cadrul altor manifestări științifice.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):

Impactul științific este validat de recunoașterea rezultatelor în mediul academic, prin obținerea unor distincții, participarea constantă la manifestări științifice naționale și internaționale și publicarea articolelor în reviste internaționale.

Impactul social. Au fost elaborate suporturi informaționale/didactice pentru teme sensibile și relevante (foametea organizată din 1946–1947; regimul totalitar comunist, represiunea și rezistența; războiul pentru independența și integritatea Republicii Moldova), care ulterior au fost aprobate prin ordinul MEC, reprezentând un transfer direct al cercetării către școală și societate.

O dimensiune importantă a subprogramului a constituit-o transferul cunoașterii către sistemul educațional și societate. În acest sens, au fost elaborate și aprobate trei suporturi didactice dedicate unor teme majore ale istoriei recente, contribuind la modernizarea conținuturilor curriculare și la promovarea unei abordări critice și documentate a trecutului.

Activitatea de diseminare a inclus intervenții în mass-media, lansări de carte, dezbateri publice și evenimente culturale, contribuind la popularizarea cunoașterii istorice și la consolidarea culturii memoriei critice. Colaborările cu instituții din Republica Moldova și din străinătate au facilitat accesul la surse documentare, schimbul de experiență și internaționalizarea cercetării. Toate aceste activități se raportează la 13 cercetători științifici.

IV) Implicarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat:

O pondere semnificativă o reprezintă tinerii cercetători și doctoranzi (38,5%).

Un indicator al maturității academice îl constituie susținerea cu succes a unei teze de doctor și a unei teze de doctor habilitat, precum și implicarea cercetătorilor în comisii de doctorat și structuri de evaluare științifică.

Concluzii, recomandări:

În ansamblu, rezultatele obținute în 2025 confirmă maturitatea științifică și instituțională a subprogramului, relevanța sa pentru dezvoltarea cercetării istorice, culturale și filologice, precum și impactul semnificativ asupra educației și societății. Prin rigoare metodologică, diversitatea produselor științifice și integrarea în rețele academice naționale și internaționale, subprogramul s-a afirmat ca o platformă solidă de cercetare, formare și transfer de cunoaștere, oferind o bază durabilă pentru continuarea și aprofundarea investigațiilor în etapele următoare.

Conducător al
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar științific al Secției

dr. Natalia PROCOP